Didaktik, estetiska lärprocesser i språk, kommunikation och matematik 2

Education, Aesthetic Learning Processes in Language, Communication and Mathematics 2

15 högskolepoäng
15 credits

Ladokkod: CFÖR66
Revision: 15.0
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogiskt arbete 2025-09-16
Gäller från: VT 2026

Nivå: Avancerad nivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogiskt arbete (A1N)
Utbildningsområde: Undervisning 70%, Verksamhetsförlagd utbildning 30%
Ämnesgrupp: Pedagogik
Förkunskapskrav: Godkänt resultat i kursen Utbildningsvetenskaplig kärna I (T1), Barnet och förskolan - förskoledidaktiska aspekter (T2), Barn, kultur och kommunikation - i ett förskoledidaktiskt perspektiv (T3) samt godkänt resultat från all VFU i tidigare terminer inom ramen för Förskollärarutbildning, 210 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Inom kursens ram behandlas och fördjupas innehåll om barns lärande med fokus på gestaltande pedagogik och estetiska lärprocesser. Utifrån ett inkluderande synsätt vidareutvecklar och fördjupar studenten sina kunskaper kring att stödja och utmana barns estetiska, språkliga, kommunikativa och matematiska lärande. Studenten får tillämpa och granska digitala hjälpmedel för att stödja barns matematiska lärande. En introduktion i alternativ och kompletterande kommunikation ingår. Vidare behandlas flerspråkiga barns situation samt hur förskolans och förskoleklassens verksamheter kan stötta dessa barn i sin utveckling av svenska och modersmål.

Utifrån fördjupade kunskaper om estetiskt innehåll och estetiska lärprocesser förväntas studenten utveckla sitt ledarskap i komplexa undervisningssituationer, där förmågan att självständigt integrera och använda sina kunskaper och färdigheter inom såväl didaktik som estetik synliggörs. I kursen problematiseras undervisningsbegreppet utifrån teorier om lärande i förskola och förskoleklass.

I samband med den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) arbetar studenten praktiskt, ämnesdidaktiskt och reflekterande med att stimulera barns estetiska, språkliga, kommunikativa och matematiska lärande och utveckling genom estetiska lärprocesser. Studenten ska inta ett reflekterande förhållningssätt kring sitt eget ledarskap och användningen av estetiska uttrycksformer.

Mål

Efter avklarad kurs ska studenten kunna, med avseende på

1. Kunskap och förståelse
1.1 redogöra för och problematisera hur barn med annat modersmål än svenska och barn i språklig sårbarhet kan stödjas i sin språkutveckling
1.2 redogöra för och kritiskt granska metoder för att kartlägga och identifiera barns språk och förebygga kommunikativa svårigheter
1.3 redogöra för och kritiskt granska metoder för att kartlägga, identifiera och förebygga matematiska svårigheter
1.4 redogöra för matematikinlärning och matematikdidaktik i relation till förskola och förskoleklass
1.5 redogöra för, samt kritiskt granska aktuell didaktisk forskning och teorier om undervisning, skapande och lärande i estetik

2. Färdighet och förmåga
2.1 i mötet med barn och kollegor använda för verksamheten relevanta ämneskunskaper och didaktiska begrepp

2.2 självständigt formulera mål för, planera, leda, genomföra, utvärdera, dokumentera och kritiskt granska situationer i egen undervisning där estetiska uttrycksformer används didaktiskt för att stödja och stimulera barns lärande inom estetik, språk och matematik
2.3 tillämpa kunskaper om alternativ och kompletterande kommunikation i en inkluderande undervisning

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 reflektera över och problematisera det egna ledarskapet i relation till ett inkluderande arbetssätt
3.2 reflektera över och problematisera undervisningsbegreppet i förskola och förskoleklass
3.3 visa ett professionellt förhållningssätt och aktivt deltagande i verksamhetens olika moment

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- workshops
- seminarier
- fältdag
- verksamhetsförlagd utbildning

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Språk/kommunikation
Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.3, 3.1
Högskolepoäng: 3
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd
Övrigt: Inlämning (IN04)

Pedagogik, didaktiskt ledarskap och komplexa lärsituationer
Lärandemål: 1.5, 2.2, 3.1, 3.2
Högskolepoäng: 6
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Praktiskt genomförande med seminarium (SE04)

VFU
Lärandemål: 2.1, 2.2, 3.3
Högskolepoäng: 3
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Praktiskt genomförande samt obligatorisk närvaro vid verksamhetsförlagd utbildning (VU01)

Matematik
Lärandemål: 1.4
Högskolepoäng: 2
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd
Övrigt: Tentamen (TE03)

Kartläggning matematik
Lärandemål: 1.3
Högskolepoäng: 1
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Praktiskt genomförande (PG02)

Den sammanhängande verksamhetsförlagda utbildningen, VFU, är en examination där 100% närvaro gäller. VFU måste avslutas inom terminen den påbörjas, om inte examinator finner särskilda skäl för annat beslut. VFU som inte avslutas inom samma termin bedöms som underkänd. Bedömning av VFU sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär och utförs av examinator vid Högskolan i Borås. Det maximala antalet examinationstillfällen för VFU är två. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students VFU, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att barns/elevers säkerhet, integritet eller föräldrars förtroende för verksamheten riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att VFU bedöms som underkänd och att ett examinationstillfälle är förbrukat. Om en student på eget initiativ avbryter VFU, leder avbrottet till att VFU bedöms som underkänd och att ett examinationstillfälle är förbrukat. Vid underkänd VFU erbjuds studenten en ny VFU (om-VFU) i samband med nästa kurstillfälle, såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts.

Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på 100% av de poäng som är VG-grundande.

Vid omexamination kan examinator besluta om annan examinationsform.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Björklund, Camilla & Palmér, Hanna (2018 eller senare). *Matematikundervisning i förskolan: att se världen i ljuset av matematik.* Stockholm: Natur & Kultur (276 s)

Doverborg, Elisabet., Pramling, Niklas & Pramling-Samuelsson, Ingrid. (2013 eller senare). *Att undervisa barn i förskolan*. Stockholm: Liber (108 s)

Edfelt, David., Sjölund, Anna., Jahn, Cajsa & Reuterswärd, Malin. (2019 eller senare). *Tydliggörande pedagogik i förskolan*. Stockholm: Natur & Kultur. (162 s)

Ehrlin, Anna (red.) (2020 eller senare). *Estetiska uttrycksformer i teori och praktik: bild-, drama- och musikdidaktik.* Stockholm: Liber (ca 100 s)

Harju-Luukkainen, Heidi & Kultti, Anne (red.) (2017 eller senare). *Undervisning i flerspråkig förskola.* Malmö: Gleerups (157 s)

Holmberg, Ylva (2017 eller senare). *Musikskap i förskolan: musikstunder ur ett didaktiskt perspektiv*. Stockholm: Liber (ca 80 s)

Pihlgren, Ann S. (2017 eller senare). *Undervisning i förskolan: att skapa lärande undervisningsmiljöer.* Stockholm: Natur & Kultur (utdrag ca 150 s)

Tisell, Anneli (2009 eller senare). *Lilla boken om tecken: som ett verktyg för kommunikation och språkutveckling.* Lidingö: Hatten (73 s)

Wallerstedt, Cecilia (2015 eller senare). *Musikdidaktik i förskolan: att utveckla barns skapande förmåga*. Stockholm: Gothia fortbildning (102 s)

Ytterligare litteratur inklusive artiklar, rapporter och styrdokument tillkommer enligt lärares anvisningar (max 600 sidor).

Studentinflytande och utvärdering

Före kursstart inbjuds studenterna till kursinformationsmöte. Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i Förskollärarutbildning, 210 hp.